

*Від дрібниць залежить
досконалість,
а досконалість – це
вже не дрібниця*

Мікеланджело Буонаротті

Форми тестових завдань

- **1. Правила створення тестових завдань**
- **2. Формати тестових завдань**
- **3. Тести успішності**
- **4. Створення тесту успішності.**

Література:

- Аванесов В.С. Композиция тестовых заданий /В.С. Аванесов. – М.: Центр тестирования, 2002.
- Основи педагогічних вимірювань : навчальний посібник / Акімова О.В. та ін. – Вінниця : ТОВ “Планер”.
- Майоров А.Н. Теория и практика создания тестов для системы образования. – М., 2001. – 370 с.

Тестування – це метод вимірювання певних властивостей особи за допомогою тесту.

Тест – це сукупність тестових завдань, які підібрані за певними правилами для вимірювання певної властивості.

Історичний досвід і практика конструювання тестів переконують, що в загальному вигляді тестові завдання мають бути:

- Складені з урахуванням відповідних правил
- Відповідати змісту навчального матеріалу
- Бути перевіреними на практиці (апробованими)
- Бути лаконічними і зрозумілими

З погляду розробника мінімальні вимоги до складу ТЗ – наявність трьох частин:

- Інструкції
- Тексту завдання (питання, умови)
- Варіантів відповідей / правильної відповіді

Інструкція:

- Має містити вказівку на те, що екзаменованому потрібно зробити, яким чином виконувати завдання, де і як робити примітки і записи, як дописувати і под.

Приклади інструкцій

Відповідь запишіть у рамку, яка знаходиться внизу завдання

Роботу запишіть на бланку Б. У разі потреби використовуйте зошит як чернетку. Орієнтовний обсяг роботи – 1 сторінка тестового зошита (150 – 200 слів). Текст обсягом до 100 слів екзаменатори не оцінюватимуть.

Текст завдання
(питання, умова)

**являє собою змістове наповнення
тестового завдання**

*Установіть відповідність між словами
та способами їх творення:*

*Позначте рядки, у яких виділене слово є
сполучником і його слід писати
РАЗОМ:*

Список варіантів відповідей

серед яких як мінімум один є
правильною відповіддю, а
решта – дистрактори –
неправильними

**Від чого залежить якість
тестового завдання, а відтак – і
всього тесту?**

Правила створення тестових завдань

- Кожне ТЗ має оцінювати досягнення важливої та суттєвої освітньої цілі. Уникайте перевірки тривіальних або вузькоспеціальних знань.
- Кожне тестове завдання має перевіряти відповідний рівень засвоєння знань
- Завдання має фокусуватися на одній проблемі.

Принципи формування змісту ТЗ

- 1. Наукова достовірність
- 2. Відповідність сучасному рівню знань
- 3. Репрезентативність
- 4. Варіативність
- 5. Складність

Умова тестового завдання

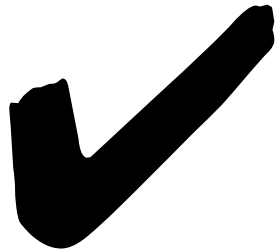
повинна містити

достатню кількість

інформації,

але в той же час бути

чіткою і лаконічною.

Формулювання
запитання доцільно
починати
з дієслова.

Варіанти відповідей повинні бути **гомогенними**
(усі стосуватися однієї теми, категорії тощо)

Виберіть рядок, у якому всі слова пишуться з апострофом.

Правильно:

1. М...яч, п...юре, ви...
їхати, цв...ях
2. * В...юн, пір...я, арф...
яр, з..витися.
3. Б...язь, в...ється, об...
ява.
4. З...їхати, б...юро,
моркв...яний, л...єш.

Неправильно:

1. М...яч, п...юре, ви...
їхати, цв...ях
2. * В...юн, пір...я, арф...
яр, з..витися.
3. Зна...я, любов...ю,
нян...чити, верб...я.
4. Кіс...лявий, тін...ю об...
ява, св...ято.

Усі дистрактори повинні бути
вірогідними.

*Укажіть рік виходу у світ перших частин “Енеїди”
І.П.Котляревського.*

Правильно:

1. 1789 р.
2. 1793 р.
3. 1798 р.
4. 1801 р.
5. 1803 р.

Неправильно:

1. 1249 р.
2. 1789 р.
3. 1798 р.
4. 1998 р.
5. 2003 р.

Інформація, що міститься в одному тестовому завданні, *не повинна* давати відповідь на інше.

Неправильно:

01. Виберіть літературний жанр, означення якого подано:

Ліро-епічний твір про історичні чи соціально-побутові події, який виконується речитативом у супроводі кобзи або бандури?

1. Байка. 2. Дума. 3. Казка. 4. Пісня.

02. Продовжіть фразу: *Дума виконується ...*

1. Акапельно. 2. У супроводі бандури. 3. Хором. 4.
У супроводі сопілки.

Уникайте абсолютних слів *ЖОДЕН, УСІ, ЗАВЖДИ, НІКОЛИ*

- У постіндустріальних країнах більша частина населення зайнята:
- А) у сільському господарстві;
- Б) в обробній промисловості;
- В) у добувній промисловості;
- Г) жодна відповідь не є правильною

Правильно

01. Виберіть твір, темою якого є громадянська війна.

або

02. Виберіть рядок, у якому всі слова написані правильно.

чи

03. Позначте речення, яке містить порівняльний зворот.

НЕПРАВИЛЬНО!!!

01. Виберіть твір героями якого не є селяни.

або

02. Виберіть рядок, у якому прислівники написані неправильно.

чи

03. Позначте речення, яке не містить однорідних означень.

Стилістичні дефекти тестових завдань

- **граматична невідповідність між умовою та варіантами відповідей;**
- **повтор у правильній відповіді слів з умови;**
- **використання прикладів з підручника чи лекції як тестових завдань;**
- **найдовша правильна відповідь;**
- **найбільш детальна правильна відповідь;**
- **дистрактори, які виключають один одного.**

Формати тестових завдань

- **Графічний вигляд
тестового завдання
називають форматом
тестового завдання**

У методиці виокремлюють сім основних форм тестових завдань з історії:

- 1) альтернативні;
- 2) встановлення послідовності;
- 3) встановлення відповідності;
- 4) завдання з декількома варіантами вибору;
- 5) завдання з пропусками;
- 6) завдання, що вимагають стислої короткої відповіді;
- 7) завдання, що вимагають вільної відповіді.

Форм

(одна найкраща)

Діагностує знання,
розуміння,
застосування

Структура тестового завдання:

- Ввідне запитання
- 4-5 варіантів відповіді, один з яких *найбільш* правильний

Г Г А Б В

*Виберіть рядок, у якому
всі іменники чоловічого
роду.*

- А. Тюль, любов, леді, денді.
- Б. Онтаріо, дріб, таксі, рояль.
- В. *Біль, полин, собака, поні.
- Г. Путь, фальш, Дніпро, геній.

Формат М

(задана кількість пр
відповідей; більше, ніж

Діагностує знання,
розуміння,
застосування

Структура тестового завдання:

- Умова завдання (ситуаційна задача)
- Ввідне запитання
- До 30 варіантів відповідей, з яких **N** (2, 3, 4, ... 12) правильних

Наприклад:

У завданні серед запропонованих варіантів відповідей знайдіть три правильні.

Виберіть слова, у яких кількість букв і звуків однакова:

А.* Сяять.

Г. Знання.

Б. Ллєш.

Д.* Щирість.

В. Бур'ян.

Е. Вмієш.

Г.*В'ється.

Є. Смієшся.

Формат *У*

Діагностує знання.

(правильною може бути
будь-яка кількість відповідей.)

Структура тестового завдання:

- Умова завдання (ситуативна задача)
- Ввідне запитання
- Як правило, 5 - 12 варіантів відповідей, будь-яка кількість з яких може бути правильною.

- 1. Укажіть твір, у якому вперше згадується назва «Україна».
- а) «Слово о полку Ігоревім»
- б) «Повість минулих літ»
- в) «Галицько-Волинський літопис»
- г) «Київський літопис»
- д) «Слово про закон і благодать».

Формат R

категорія логічних пар або розширеного вибору

Структура тестового завдання:

- 3-4 умови завдань
- Спільне ввідне запитання
- 4–20 варіантів відповідей (*кожен варіант відповіді може використовуватися один раз, більше одного разу або зовсім не використовуватися*)

Приклад завдання формату R

Доберіть до запропонованих іноземних слів українські відповідники.

1. Імпозантний. А. Поступка.
2. Фоліант. Б. Коштовність.
3. Компетентний. В. Показний.
4. Компроміс. Г. Обізнаний.
 Г. Прикраса.
 Д. Артистичний.
 Е. Важливий.
 Є. Книга.
 Ж. Допомога.

1	В
2	Є
3	Г
4	А

Альтернативні завдання

- Призначення цієї форми тестових завдань – вимірювання дихотомічних елементів знань, що поділяють світ на дві частини: визначають правильність чи неправильність фактів, методів, процесів тощо; що можна робити, а що
- не можна за будь-яких умов.

- Завдання містить запитання, на яке запропоновано тільки два варіанти
- відповіді («так» чи «ні»). Тож це завдання передбачає оцінку твердження як правильного або хибного. Наведену інформацію учень має оцінити як «точну» або «неточну», таку, що «відповідає дійсності» або «не відповідає дійсності», «правильну» або «неправильну»

- 1. Чи погоджуєтеся ви з твердженням:
- Своєю назвою трипільська культура завдячує особливостям поховального обряду?
- а) так, б) ні.
- 2. Дайте правильну відповідь:
- Чи є зарубинецька та черняхівська археологічні культури слов'янськими?
- а) так, б) ні.

Формат TF

формат альтернативного вибору

- Вкажіть найбільш ефективний спосіб мотивації дитини
- А Покарання
- В Похвала
- Правильна відповідь: В

Формат Тґ

формат альтернативного вибору

- *Ікони в Київській Русі писали на тонко обробленій шкірі?*
- *а) так, б) ні.*

- *Ікони в Київській Русі писали на:*
- *а) дерев'яних дощечках, б) тонко обробленій шкірі.*

Завдання на встановлення послідовності

- Спрямовані на встановлення хронологічної або
- логічної послідовності (у перебігу певних процесів або встановлення відповідності графіків, зображень певним історичним процесам). Такі завдання дають змогу виявити рівень засвоєння, запам'ятовування матеріалу, здатність ним оперувати та логічно мислити. Учням пропонуємо певний набір фактів, які вони мають розташувати в належному порядку відповідно до інструкції. При цьому слід враховувати, що довжина запропонованих тез має бути приблизно однаковою

Вимоги до завдань формату К

- факти слід добирати з приблизно однаковою
- часовою відстанню між ними; не включати явища з нестійкими ознаками та властивостями тощо. На відміну від альтернативних завдань, двозначного трактування тут не виникає (передусім у завданнях на встановлення хронологічної послідовності).

- *Розташуйте назви племен в хронологічній послідовності відповідно до часу перебування їх на території сучасної України.*
- *а) скіфи*
- *б) сармати*
- *в) кіммерійці*
- *г) готи*
- *д) анти*

Формат В

Тестові завдання логічних пар або визначення відповідності

Визначте відповідність між фразеологізмом та його тлумаченням

- **1** узяти язик на гаплик **А** сваритися
- **2** побитися об заклад **Б** виростити
- **3** продавати зуби **В** посперечатися
- **4** поставити на ноги **Г** замовкнути
- **Д** сміятися

Встановіть відповідність між реформами Олександра I та роками їх проведення

- *1. 1870 р.*
 - *2. 1863 р.*
 - *3. 1861 р.*
 - *4. 1864 р.*
- *а) судова реформа*
 - *б) освітня реформа*
 - *в) фінансова реформа*
 - *г) селянська реформа*
 - *д) міська реформа*

Завдання з пропусками.

- Використовують з метою встановлення обізнаності учня з навчальною інформацією: учень повинен не обирати варіант відповіді, а знати історичний матеріал і бути впевненим у результаті розв'язання тесту. У таких завданнях пропонуємо вислів, одне або кілька логічно сформульованих речень, уривок з тексту тощо, які учні мають доповнити за логічним змістом, апелюючи до засвоєних знань.

- *Збірник законів, створений в середині XI ст. великим київським князем Ярославом Мудрим, має назву_____.*

Завдання зі стислою формою відповіді

- Дозволяють побачити здатність учня відтворювати та використовувати знання у знайомій ситуації, узагальнювати об'ємний матеріал, коректно виражати свої думки. Відповідь має бути надана у вигляді лаконічних змістовних тез, що дають уявлення про здатність учнів до логічних операцій (аналізу, синтезу, зіставлення тощо).

Завдання зі стислою формою відповіді

- Слід обов'язково обмежити
- кількість варіантів відповідей, а також забезпечити об'єктивність оцінювання (зіставлення результатів різних учнів). Вимагаючи від учня навести перелік характеристик або показників, слід обов'язково вказувати на мінімальну кількість сформульованих учнем положень (для
- об'єктивної оцінки та можливості зіставлення досягнень учнів різних рівнів успішності)

- *1. Основними рисами доби Відродження в Західній Європі є:*
- *а) гуманізм, б) звернення до спадку античності.*
- *Продовжить перелік (назвіть не менше 5 позицій).*
- *2. Визначте основні особливості Середніх віків, згідно з якими цей період історії вважають «темними віками»*
- *(не менше 3 позицій).*

Завдання з вільною формою відповіді

- Цей вид тестових завдань дає змогу виявити вміння аналізувати, зіставляти, характеризувати, обґрунтовувати, встановлювати причиново-наслідкові зв'язки, застосовувати набуті знання, систематизувати історичний матеріал, пропонувати власну інтерпретацію тощо

- *1. Простежте за змінами в зовнішній політиці Київської Русі у IX – XI ст., а також поясніть чим вони були зумовлені.*
- *2. Яке значення мають здобутки культури Київської Русі для сучасного українця? Відповідь обґрунтуйте.*

Технологія створення тестових завдань

Створення умови ТЗ

- Включити в умову достатньо інформації для екзаменованого, щоб згенерувати область відповіді та просуватися від факту до гіпотези.
- Використовувати шаблони структури та моделювання тестових завдань.

Технологія створення тестових завдань

Створення варіантів відповідей

Два основних етапи:

- написання варіантів відповідей
- валідація відповідей

Створення варіантів відповідей

Перша схема:

- Представити умову завдання і правильну відповідь у вигляді мініатюрної моделі знань.
- Проаналізувати типові помилки в різних елементах цієї моделі та згенерувати неправильні варіанти відповідей.

Таким чином, неправильні відповіді будуть вірогідними при хибному тлумаченні вихідних положень.

Технічні дефекти тестових завдань

Дефекти, пов'язані з досвідом у тестуванні

- ▣ **Граматичні підказки** (алогічні дистрактори);
- ▣ **Логічні підказки** (частина варіантів відповіді вичерпує всі можливі варіанти);
- ▣ **Абсолютні терміни** (“завжди” або “ніколи” і т. Ін.)
- ▣ **Найдовша правильна відповідь;**
- ▣ **Повторення слів** (слово чи фраза з умови включені до правильної відповіді).

Дефекти, пов'язані з надмірною складністю

- Варіанти відповідей є довгими, складними або подвійними;***
- Цифрові показники подані безсистемно (не в єдиному форматі);***
- Стилiстична неоднорiднiсть варiантiв вiдповiдей, нелогiчний порядок цих варiантiв;***